

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCIZŲ

ĮSTATYMAS

2001 m. spalio 30 d. Nr. IX-569
Vilnius

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Įstatymas nustato prekių, kurios pagal šį Įstatymą yra akcizų objektas, apmokestinimą akcizais.

2 straipsnis. Akcizų objektas

1. Akcizais yra apmokestinamos šios prekės, kaip jos apibrėžtos šio Įstatymo 3 straipsnyje:
 - 1) etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai;
 - 2) apdorotas tabakas;
 - 3) kuras.
2. Lietuvos Respublikoje pagamintos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos prekės tampa akcizų objektu nuo pagaminimo.
3. Importuojamos prekės, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, tampa akcizų objektu, kai dėl jų pagal Lietuvos Respublikos muitinės kodeksą atsiranda importo skola muitinei.

3 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. **Akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumentas** – dokumentas, kuris šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas, kai akcizais apmokestinamos prekės gabenamos taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą.
2. **Akcizais apmokestinamų prekių sandėlis** – patalpa (patalpos) ir (arba) teritorija (teritorijos), kuriose šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama laikyti (gaminti, perdirbti, maišyti, saugoti), taip pat į jas atgabenti ar iš jų išgabenti Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje laisvai cirkuliuojančias akcizais apmokestinamas prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas.
3. **Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas** – fizinis arba juridinis asmuo, kuriam šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka centrinis mokesčio administratorius yra suteikęs teisę steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį.
4. **Akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas** – apmokestinimo režimas, kai akcizais apmokestinamos prekės gaminamos, perdirbamos, maišomos, saugomos ir (ar) gabenamos laikinai atidėjus už jas apskaičiuotų akcizų mokėjimą.
5. **Alkoholiniai gėrimai** – alus, vynas iš šviežių vynuogių, kiti fermentuoti gėrimai ir tarpiniai produktai, kaip apibrėžta šiame straipsnyje.
6. **Alus** – alkoholinis gėrimas, klasifikuojamas Lietuvos Respublikos kombinuotosios muitų tarifų ir užsienio prekybos statistikos nomenklatūros (toliau – KPN) 22.03 pozicijoje, taip pat bet koks gėrimas, pagamintas maišant alų su nealkoholiniais gėrimais, klasifikuojamas KPN 22.06 pozicijoje. Gėrimas laikomas alumi tik tokiu atveju, jei jo faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra ne mažesnė kaip 0,5 procento tūrio.
7. **Apdorotas tabakas** – cigaretės, cigarai ir cigarilės, rūkomasis tabakas, kaip apibrėžta šiame straipsnyje.
8. **Cigarai ir cigarilės** – šie produktai:
 - 1) paruošti rūkyti tabako ritinėliai, pagaminti vien iš natūralaus tabako;

2) paruošti rūkyti tabako ritinėliai, įvynioti į išorinį apvaskalą, pagamintą iš natūralaus tabako;

3) paruošti rūkyti tabako ritinėliai, spirališkai, ne mažesniu kaip 30 laipsnių kampų įvynioti į išorinį įprastinės cigaro spalvos apvaskalą ir turintys rišiklį iš regeneruoto tabako, jeigu bent 60 procentų (skaičiuojant pagal svorį) tabako dalelių yra platesnės ir ilgesnės kaip 1,75 mm;

4) paruošti rūkyti tabako ritinėliai, įvynioti į išorinį įprastinės cigaro spalvos apvaskalą, pagamintą iš regeneruoto tabako, jeigu jų vieneto svoris (be filtro ar kandiklio) yra ne mažesnis kaip 2,3 gramo, bent 60 procentų (skaičiuojant pagal svorį) tabako dalelių yra platesnės ir ilgesnės kaip 1,75 mm ir bent trečdalyje ritinėlio (pagal ilgį) apskritimo ilgis yra ne mažesnis kaip 34 mm.

9. **Cigaretės** – šie produktai:

1) paruošti rūkyti tabako ritinėliai, nepriskirtini prie cigarų ar cigarilių pagal šio straipsnio 8 dalies nuostatas;

2) tabako ritinėliai, kurie nepramoniniu būdu gali būti įkišti į vamzdelius, pagamintus iš cigarečių popieriaus;

3) tabako ritinėliai, kurie nepramoniniu būdu gali būti įvynioti į cigarečių popierių.

10. **Etilo alkoholis** – visi klasifikuojami KPN 22.07 ir 22.08 pozicijose produktai (išskyrus medikamentus su vaistažolėmis, įregistruotus valstybiniame vaistų registre), kurių faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra didesnė kaip 1,2 procento tūrio, taip pat visi KPN 22.04, 22.05 ir 22.06 pozicijose klasifikuojami produktai, kurių faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra didesnė kaip 22 procentai tūrio.

11. **Faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais**, – gyno alkoholio tūrio dalių skaičius 20° C temperatūroje, tenkantis produkto 100 tūrio dalių toje pačioje temperatūroje.

12. **Kiti fermentuoti gėrimai** – neputojantys ir putojantys alkoholiniai gėrimai, kurie atitinka visus šiuos požymius:

1) klasifikuojami KPN 22.06 pozicijoje (išskyrus gėrimus, kurie pagal šį Įstatymą laikomi alumi);

2) jų faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra didesnė kaip 1,2 procento tūrio, bet ne didesnė kaip 15 procentų tūrio ir yra gauta tik fermentacijos būdu.

13. **Kuras** – variklių benzinas, žibalas, gazoliai, skystasis kuras (mazutas), skirti naudoti kaip degalai (variklių kuras) naftos dujos ir dujiniai angliavandeniliai, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyti šių produktų pakaitalai (t. y. produktai, kurie numatomi naudoti, parduodami arba yra naudojami kaip degalai (variklių kuras) arba kuras šildymui vietoj nurodytų produktų) ir degalų (variklių kuro) priedai, išskyrus produktus, kurie pagaminti vien iš biologinės kilmės žaliavų, taip pat orimulsiją, kietąjį kurą bei naftos dujas ir dujinius angliavandenilius, skirtus naudoti kaip kuras šildymui.

14. **Laidavimas už akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininko prievoles** – Lietuvos Respublikoje įsteigtos ir veikiančios banko įstaigos arba draudimo įmonės, turinčios atitinkamai banko arba draudimo veiklos licenciją, išduotas laidavimo dokumentas, pagal kurį laiduotojas įsipareigoja įvykdyti mokesstinę prievolę, susijusią su akcizais apmokestinamų prekių laikymu laikinai atidėjus už jas apskaičiuotą akcizų mokėjimą, jeigu akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas šios prievolės neįvykdys arba įvykdys netinkamai.

15. **Neputojantis vynas iš šviežių vynuogių** – alkoholinis gėrimas, kuris atitinka abu šiuos požymius:

1) klasifikuojamas KPN 22.04 arba 22.05 pozicijoje;

2) jo faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra didesnė kaip 1,2 procento tūrio, bet ne didesnė kaip 18 procentų tūrio ir yra gauta tik fermentacijos būdu.

16. **Putojantis vynas iš šviežių vynuogių** – alkoholinis gėrimas, kuris atitinka visus šiuos požymius:

1) klasifikuojamas KPN 2204.10, 2204.21.10 arba 2204.29.10 subpozicijoje, arba 22.05 pozicijoje;

2) pateikiamas išpilstytas į butelius su grybo pavidalo kamščiais, kurie pritvirtinti raiščiais arba apkaustais, arba yra pateikiamas kitaip, jeigu jo perteklinis slėgis dėl ištirpusio anglies dioksido yra ne mažesnis kaip 3 barai;

3) jo faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra didesnė kaip 1,2 procento tūrio, bet ne didesnė kaip 15 procentų tūrio ir yra gauta tik fermentacijos būdu.

17. **Rūkomasis tabakas** – šie produktai:

1) suplėšytas, supjaustytas ar kitaip susmulkintas ir suspaustas į briketus arba nesuspaustas tabakas, tinkamas rūkyti jo papildomai neapdorojus;

2) mažmeninei prekybai skirtos tabako liekanos, nepriskirtinos prie šio straipsnio 8 ir 9 dalyse nurodytų produktų, jeigu jos gali būti rūkomos.

18. Tarpiniai produktai – alkoholiniai gėrimai (įskaitant stiprintuosius pridėjus bet kokį kiekį etilo alkoholio), kurie atitinka visus šiuos požymius:

1) klasifikuojami KPN 22.04, 22.05 arba 22.06 pozicijoje;

2) jų faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra didesnė kaip 1,2 procento tūrio, bet ne didesnė kaip 22 procentai tūrio;

3) jie nepriskirtini prie šio straipsnio 6, 12 ar 19 dalyse nurodytų gėrimų.

19. Vynas iš šviežių vynuogių – neputojantis ir putojantis vynas iš šviežių vynuogių, kaip apibrėžta šio straipsnio 15 ir 16 dalyse.

20. Produktai, kurių dalį sudaro tabako pakaitalai, bet kurie pagal kitus kriterijus atitinka šio straipsnio 8 dalyje nurodytus požymius, laikomi cigarais ir cigarilėmis, jeigu jie yra įvynioti į natūralaus tabako išorinį apvaskalą arba į išorinį apvaskalą iš regeneruoto tabako ir turi rišiklį iš regeneruoto tabako arba yra įvynioti į regeneruoto tabako išorinį apvaskalą.

21. Produktai, kurie visiškai ar iš dalies pagaminti iš tabako pakaitalų, bet pagal kitus kriterijus atitinka šio straipsnio 9 arba 17 dalyse nurodytus požymius, laikomi atitinkamai cigaretėmis arba rūkomuoju tabaku. Šios nuostatos netaikomos produktams, kuriuose nėra tabako, jeigu jie skirti medicinos reikmėms.

22. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos, kaip apibrėžta Mokesčių administravimo įstatyme ir Muitinės kodekse.

4 straipsnis. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio steigimas

1. Asmuo, numatantis gaminti prekes, kurios pagal šį Įstatymą yra akcizų objektas, verstis jų perdirbimu ir (arba) maišymu (jeigu tokių operacijų rezultatas yra prekės, kurios pagal šį Įstatymą yra akcizų objektas), šiai veiklai privalo įsteigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį (sandėlius). Akcizais apmokestinamų prekių sandėlį (sandėlius) privaloma steigti ir patalpose, ir (arba) teritorijose, kuriose vykdoma didmeninė ir (arba) mažmeninė prekyba skirtais naudoti kaip degalai (variklių kuras) naftos dujomis ir dujiniais angliavandeniliais.

2. Leidimas steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį išduodamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Kiekvienam akcizais apmokestinamų prekių sandėliui išduodamas atskiras leidimas.

3. Leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį išduoda ir panaikina centrinis mokesčio administratorius. Leidimas išduodamas neribotam laikui.

4. Leidimas steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, kuriame pageidaujama verstis kita nei šio straipsnio 1 dalyje nurodyta veikla, gali būti išduotas:

1) jeigu vidutinė akcizų suma, apskaičiuota už pageidaujamame steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje numatomą vienu metu laikyti akcizais apmokestinamų prekių kiekį, bus ne mažesnė, negu nustatyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos;

2) kitais Vyriausybės nustatytais atvejais.

5. Šio straipsnio 1 dalies reikalavimai netaikomi fizinio asmens tik asmeniniam naudojimui (t. y. skirtoms ne parduoti, o tik savo ar šeimos poreikiams) gaminamoms, perdirbamoms ir (arba) maišomoms akcizais apmokestinamoms prekėms. Šio straipsnio 1 dalies reikalavimai taip pat netaikomi žemės ūkio subjektams, kurie gamina mineralinio kuro (variklių benzino ir (arba) gazolių) ir biologinės kilmės žaliavų mišinius, skirtus naudoti žemės ūkio subjekto reikmėms (t. y. skirtus ne parduoti, o tik savo poreikiams).

5 straipsnis. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlių registravimas

1. Visus akcizais apmokestinamų prekių sandėlius registruoja centrinis mokesčio administratorius savo nustatyta tvarka.

2. Kiekvienam akcizais apmokestinamų prekių sandėliui suteikiamas atskiras identifikacinis numeris, kuris nurodomas leidime steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį.

6 straipsnis. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio veiklos reikalavimai

1. Centriniam mokesčio administratoriui priėmus sprendimą išduoti leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, jo savininkas privalo vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje bus šis sandėlis, pateikti laidavimą už akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininko prievolės. Laidavimo dydį apskaičiuoja centrinis mokesčio administratorius priimdamas sprendimą išduoti leidimą. Jeigu akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje numatoma verstis licencijuojama veikla, šio sandėlio savininkas privalo turėti atitinkamą licenciją (licencijas). Leidimas akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkui išduodamas ir sandėlis veiklą pradėti gali tik po to, kai yra pateiktas laidavimas už akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininko prievolės ir savininkas turi nustatytos formos licenciją (licencijas). Laidavimo už akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininko prievolės dydžio apskaičiavimo ir tikslinimo tvarką, taip pat atvejus, kada nereikalaujama pateikti laidavimo, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas privalo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tvarkyti visų operacijų, atliekamų sandėlyje su akcizais apmokestinamomis prekėmis, apskaitą ir teikti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas ataskaitas vietos mokesčio administratoriui. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas privalo laikytis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų reikalavimų dėl apskaitos priemonių.

3. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą galima laikyti tik tų rūšių akcizais apmokestinamas prekes, kurios nurodytos leidime steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje laikyti, taip pat į jį atgabenti ar iš jo išgabenti prekes, kurioms nėra taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas (t. y. prekes, kurios nėra akcizų objektas, taip pat prekes, kurios pagal šį Įstatymą yra akcizų objektas, tačiau už kurias akcizai jau yra sumokėti), nedraudžiama.

4. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje, laikantis šio straipsnio 3 dalies reikalavimų, leidžiama laikyti akcizais apmokestinamas prekes, kurios priklauso ne tik akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkui, bet ir bet kuriam kitam asmeniui. Visų akcizais apmokestinamų prekių, nepriklausančių akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkui, laikymas turi būti pagrįstas atitinkamomis sandėlio savininko ir asmens, turinčio teisę disponuoti šiomis prekėmis, sutartimis.

5. Jeigu akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas nesilaiko leidime nustatytų veiklos sąlygų, mokesčio administratoriaus teisėtų reikalavimų, netinkamai tvarko sandėlyje atliekamų operacijų apskaitą, padaro piktybinį mokesčių įstatymo pažeidimą, nurodytą Mokesčių administravimo įstatyme, taip pat kitais Vyriausybės numatytais atvejais centrinis mokesčio administratorius vietos mokesčio administratoriaus teikimu turi teisę nustatyti papildomus reikalavimus (pateikti naują ar papildomą laidavimo dokumentą, papildomas ataskaitas, atlikti inventorizavimą mokesčio administratoriaus nurodymu, prižiūrėti, kaip akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje atliekamos operacijos, ir kt.), jeigu tai reikalinga, kad būtų tinkamai įvykdytos akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininko mokesstinės prievolės. Papildomų reikalavimų nustatymo tvarką tvirtina Vyriausybė.

6. Leidimas steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį gali būti panaikintas:

1) akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininko raštišku prašymu;

2) centrinio mokesčio administratoriaus sprendimu, jeigu akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas per centrinio mokesčio administratoriaus nustatytą terminą neištaisė nustatytų trūkumų, dėl kurių šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka buvo nustatyti papildomi šio sandėlio veiklos reikalavimai;

3) centrinio mokesčio administratoriaus sprendimu, jeigu akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas netvarko reikalaujamos sandėlyje atliekamų operacijų apskaitos;

4) centrinio mokesčio administratoriaus sprendimu, jeigu akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas nesilaiko leidime nustatytų veiklos sąlygų, mokesčio administratoriaus teisėtų reikalavimų, netinkamai tvarko sandėlyje atliekamų operacijų apskaitą, padaro piktybinį mokesčių įstatymo pažeidimą, nurodytą Mokesčių administravimo įstatyme, jeigu net pateikus papildomus reikalavimus šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka nebūtų įmanoma užtikrinti, kad bus tinkamai įvykdytos akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininko mokesstinės prievolės;

5) centrinio mokesčio administratoriaus sprendimu, jeigu akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje buvo verčiamasi licencijuojama veikla, o šio sandėlio savininkui atitinkama licencija (licencijos) yra panaikinama;

6) kitais Vyriausybės nustatytais atvejais.

7. Apie sprendimą panaikinti leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį sandėlio savininkui privalo būti pranešta raštu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

8. Panaikinus leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, jame laikyti akcizais apmokestinamas prekes taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą leidžiama 1 mėnesį nuo sprendimo panaikinti leidimą priėmimo dienos. Panaikinus leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, atgabenti į tokį sandėlį naujas akcizais apmokestinamas prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, draudžiama. Šis draudimas netaikomas į sandėlį iki nurodyto 1 mėnesio termino pabaigos grąžinamoms akcizais apmokestinamoms prekėms, kurios buvo iš jo išgabentos taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą. Panaikinus leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, iš jo išgabenti akcizais apmokestinamas prekes taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą leidžiama iki nurodyto 1 mėnesio termino pabaigos.

9. Asmuo, kuriam išduotas leidimas steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį buvo panaikintas už teisės aktų reikalavimų nesilaikymą, kreiptis su prašymu išduoti jam leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį gali ne anksčiau kaip po 3 metų nuo leidimo panaikinimo dienos.

10. Vietos mokesčio administratoriai kontroliuoja akcizais apmokestinamų prekių sandėlio ir jo savininko veiklą teisės aktų ir centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka. Kitos valstybės institucijos akcizais apmokestinamų prekių sandėlio veiklą kontroliuoja pagal kompetenciją.

7 straipsnis. Akcizų mokėtojai

Akcizų mokėtojai yra akcizais apmokestinamų prekių sandėlių savininkai ir šių prekių importuotojai, o šio Įstatymo 9 straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nustatytais atvejais akcizų mokėtojais gali būti ir kiti asmenys.

8 straipsnis. Mokestinis laikotarpis ir akcizų deklaracijos pateikimas

1. Akcizų mokestinis laikotarpis yra kalendorinis mėnuo, kuriam pasibaigus, iki kito mėnesio 15 dienos mokėtojas privalo vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje yra akcizais apmokestinamų prekių sandėlis, pateikti akcizų deklaraciją ir teisės aktų nustatytus jos priedus. Deklaracijos formą ir užpildymo tvarką nustato centrinis mokesčio administratorius. Jeigu deklaraciją pagal šį Įstatymą privalo pateikti asmuo, kuris nėra akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas, akcizų deklaracija, Įstatymo 9 straipsnyje nurodytais terminais pateikiama tam vietos mokesčio administratoriui, kurio teritorijoje šis asmuo įregistruotas mokesčio mokėtoju.

2. Jeigu vienas savininkas turi kelis akcizais apmokestinamų prekių sandėlius, deklaracija pateikiama už kiekvieną sandėlį atskirai.

3. Akcizų deklaracijoje atskirai turi būti deklaruojamos iš akcizais apmokestinamų prekių sandėlio išgabentos, akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje sunaudotos, akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje arba gabenimo taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą metu prarastos akcizais apmokestinamos prekės, už kurias pagal šio Įstatymo nuostatas akcizai neturi būti skaičiuojami.

4. Panaikinus leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, akcizų deklaracijos už tokį sandėlį teikiamos dar už 3 mokestinius laikotarpius, įskaitant tą, kurį priimtas sprendimas panaikinti leidimą. Šis reikalavimas netaikomas, jeigu visos su tokia sandėlyje laikytomis ir (arba) iš tokio sandėlio išgabentomis prekėmis susijusios mokestinės prievolės šio Įstatymo nustatyta tvarka įvykdomos anksčiau.

5. Šio straipsnio 1–4 dalių nuostatos netaikomos importuojamoms akcizais apmokestinamoms prekėms.

9 straipsnis. Mokėtinų akcizų sumos apskaičiavimas

1. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas pateikiamoje akcizų deklaracijoje privalo deklaruoti akcizų už:

1) akcizais apmokestinamas prekes, kurioms akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas panaikintas, t. y. iš akcizais apmokestinamų prekių sandėlio išgabentas akcizais apmokestinamas prekes, už kurias akcizai nesumokėti, išskyrus prekes, išgabentas taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą. Akcizai neskaičiuojami už akcizais apmokestinamas prekes, kurioms akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas panaikintas, jeigu jos pagal šio Įstatymo nuostatas atleidžiamos nuo akcizų;

2) akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje sunaudotas akcizais apmokestinamas prekes, už kurias akcizai nesumokėti, išskyrus, kai šios prekės panaudotos kitoms prekėms, kurios pagal šį Įstatymą yra akcizų objektas, gaminti arba šio Įstatymo nustatytiems tikslams, kuriems naudojamos prekės atleidžiamos nuo akcizų;

3) akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje prarastas akcizais apmokestinamas prekes, už kurias akcizai nesumokėti. Akcizai neskaičiuojami už prarastą prekių kiekį, nevirsijantį Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų natūralios netekties normų, ir prekes, prarastas dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, jeigu tai įrodyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

4) iš akcizais apmokestinamų prekių sandėlio išsiųstų akcizais apmokestinamų prekių kiekį, prarastą gabenimo, joms taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą, metu. Akcizai neskaičiuojami už parastą prekių kiekį, nevirsijantį Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų natūralios netekties dėl prekių transportavimo normų, taip pat už prekes, prarastas dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, jeigu tai įrodyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, taip pat už išsiųsto ir faktiškai gauto kiekio skirtumus, kurie nevirsija teisės aktų nustatytų leistinų matavimo prietaisų paklaidų.

2. Už šio straipsnio 1 dalyje nurodytas prekes mokėtina akcizų suma apskaičiuojama:

1) už akcizais apmokestinamas prekes, kurioms akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas panaikintas, – taikant akcizų tarifus, galiojusius prekių išgabenimo dieną;

2) už akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje sunaudotas akcizais apmokestinamas prekes – taikant akcizų tarifus, galiojusius prekių sunaudojimo dieną;

3) už akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje ir gabenimo metu prarastas akcizais apmokestinamas prekes, kurioms buvo taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, – taikant akcizų tarifus, galiojusius prekių praradimo dieną, o jeigu šios dienos neįmanoma nustatyti, – prekių praradimo nustatymo dieną.

3. Bet kuris asmuo, įsigijęs arba importavęs akcizais apmokestinamas prekes be akcizų šio Įstatymo 13, 22 arba 36 straipsniuose nustatytiems tikslams, bet panaudojęs jas kitiems tikslams, privalo šio Įstatymo nustatyta tvarka pateikti akcizų deklaraciją ir joje deklaruoti mokėtiną už šias prekes akcizų sumą, apskaičiuotą taikant akcizų tarifus, galiojusius tų prekių panaudojimo dieną.

4. Bet kuris asmuo, kaip degalus (variklių kurą) panaudojęs naftos dujas ar dujinius angliavandenilius, kurie pagal šį Įstatymą yra akcizų objektas, tačiau už kuriuos akcizai nebuvo sumokėti, privalo šio Įstatymo nustatyta tvarka pateikti akcizų deklaraciją ir joje deklaruoti mokėtiną už šias prekes akcizų sumą, apskaičiuotą taikant akcizų tarifus, galiojusius prekių panaudojimo dieną.

5. Jeigu asmuo, pažeisdamas šio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies reikalavimus, bet koku būdu pagamina akcizais apmokestinamas prekes ne akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje, jis privalo ne vėliau kaip kitą darbo dieną po prekių pagaminimo pateikti akcizų deklaraciją ir joje deklaruoti mokėtiną už taip pagamintas prekes akcizų sumą, apskaičiuotą taikant akcizų tarifus, galiojusius prekių pagaminimo dieną. Šios dalies nuostatos netaikomos tais atvejais, kai taip pagamintos prekės pagal šio Įstatymo nuostatas atleidžiamos nuo akcizų.

6. Panaikinus leidimą steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, akcizų deklaracijoje, teikiamoje už mokestinį laikotarpį, kurį baigėsi šio Įstatymo 6 straipsnio 8 dalyje nurodytas 1 mėnesio terminas, be šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka apskaičiuotos akcizų sumos, turi būti deklaruota ir akcizų suma, mokėtina už visas kitą dieną po nurodyto 1 mėnesio termino pasibaigimo šiame sandėlyje buvusias akcizais apmokestinamas prekes, už kurias akcizai dar nebuvo sumokėti. Ši suma apskaičiuojama taikant akcizų tarifus, galiojusius tą dieną.

10 straipsnis. Mokesčio mokėjimo tvarka

1. Už mokestinį laikotarpį mokėtina akcizų suma turi būti sumokėta ne vėliau kaip iki šio Įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodyto akcizų deklaracijos pateikimo termino pabaigos į to vietos

mokesčio administratoriaus, kurio teritorijoje yra akcizais apmokestinamų prekių sandėlis, surenkamąją sąskaitą, o jeigu mokėtojas nėra akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas, – į to, kurio teritorijoje jis įregistruotas mokesčio mokėtoju. Mokėtina akcizų suma, apskaičiuota šio Įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju, turi būti sumokėta tą pačią dieną, kurią turi būti pateikta akcizų deklaracija.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turi teisę nustatyti už mokestinį laikotarpį mokėtinos akcizų sumos ribą, ir tuo atveju, jeigu už konkretų akcizais apmokestinamų prekių sandėlį teikiamoje akcizų deklaracijoje apskaičiuota už mokestinį laikotarpį mokėtina akcizų suma šią ribą viršytų, už šį sandėlį akcizai šio Įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka turi būti apskaičiuojami kas dešimtadienį ir mokami šia tvarka:

- 1) už pirmąjį mokestinio laikotarpio dešimtadienį – iki to paties mėnesio 15 dienos;
- 2) už antrąjį mokestinio laikotarpio dešimtadienį – iki to paties mėnesio paskutinės dienos;
- 3) už likusią mokestinio laikotarpio dalį – iki šio Įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodyto akcizų deklaracijos pateikimo termino pabaigos.

3. Už išleistas laisvai cirkuliuoti importuotas akcizais apmokestinamas prekes akcizai mokami Vyriausybės nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Apskaičiuotos akcizų sumos nurodymas prekių pardavimo dokumentuose

Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais akcizais apmokestinamų prekių pardavimo dokumentuose turi būti nurodyta už šias prekes apskaičiuota akcizų suma.

12 straipsnis. Akcizais apmokestinamų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimas

1. Akcizais apmokestinamos prekės iš vieno akcizais apmokestinamų prekių sandėlio gali būti išgabentos į kitą akcizais apmokestinamų prekių sandėlį taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą. Prekės, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gali būti išgabentos tik į tokį akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, kuriame šios rūšies prekes leidžiama laikyti. Taip išgabenus prekes, nėra laikoma, kad joms panaikintas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

2. Išgabenant akcizais apmokestinamas prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, iš vieno akcizais apmokestinamų prekių sandėlio (toliau šiame straipsnyje – siuntėjas) į kitą akcizais apmokestinamų prekių sandėlį (toliau šiame straipsnyje – gavėjas), turi būti išrašytas centrinio mokesčio administratoriaus nustatytos formos akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumentas. Vieną jo egzempliorių privalo pasirašytinai patvirtinti gavėjo savininko ir vietos mokesčio administratoriaus, kurio veiklos teritorijoje yra gavėjas, įgalioti asmenys. Šis egzempliorius turi būti grąžintas siuntėjo savininkui. Akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumento pildymo ir įforminimo tvarką, taip pat šio dokumento blanko reikalavimus nustato centrinis mokesčio administratorius.

3. Jeigu gautas akcizais apmokestinamų prekių kiekis nesutampa su išgabenant šias prekes išrašytame akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumente nurodytu kiekiu, gavėjo savininko ir vietos mokesčio administratoriaus įgalioti asmenys, pasirašydami grąžintiną dokumento egzempliorių, privalo tai pažymėti ir nurodyti, koks kiekis yra faktiškai gautas.

4. Jeigu per 30 kalendorinių dienų nuo akcizais apmokestinamų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, išgabenimo siuntėjo savininkas negauna patvirtinto šio straipsnio 2 dalyje nurodyto dokumento egzemplioriaus, negali Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka įrodyti, kad išgabentos akcizais apmokestinamos prekės gabenimo metu prarastos dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, taip pat šios prekės nėra grąžintos, akcizų deklaracijoje, pateikiamoje už mokestinį laikotarpį, einantį po to laikotarpio, kurį šios prekės buvo išgabentos, privaloma deklaruoti šias prekes kaip akcizais apmokestinamas prekes, kurioms per mokestinį laikotarpį buvo panaikintas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas. Jeigu vėliau nurodytasis dokumento egzempliorius gaunamas, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka įrodoma, kad prekės gabenimo metu prarastos dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, arba prekės grąžinamos, permokėta akcizų suma įskaitoma arba grąžinama Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

5. Jeigu leidimas steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlį panaikinamas, visos taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą iš jo išgabentos akcizais apmokestinamos prekės, kurių gavimas, praradimas dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių ar grąžinimas paskutinio mokesčio laikotarpio, už kurį šio Įstatymo nustatyta tvarka privaloma teikti akcizų deklaraciją, paskutinę dieną nėra patvirtintas arba įrodytas šiame straipsnyje nustatyta tvarka ir už kurias akcizai dar nebuvo sumokėti, turi būti deklaruojamos paskutinėje už šį sandėlį pateikiamoje akcizų deklaracijoje kaip akcizais apmokestinamos prekės, kurioms per mokesčio laikotarpį buvo panaikintas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas.

6. Mokesčių prievolių, galinčių atsirasti gabenimo taikant prekėms akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą metu, įvykdymas turi būti užtikrintas, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, vienu iš šių būdų:

1) piniginiu užstatu, lygiu už išgabenamas prekes apskaičiuotai akcizų sumai, kurį siuntėjo savininkas įmoka į vietos mokesčio administratoriaus, kurio veiklos teritorijoje yra siuntėjas, surenkamąją sąskaitą;

2) Lietuvos Respublikoje įsteigtos ir veikiančios banko įstaigos arba draudimo įmonės, turinčios atitinkamai banko arba draudimo veiklos licenciją, išduotu laidavimo už sumą, lygią akcizų sumai, apskaičiuotai už išgabenamas prekes, dokumentu. Šį dokumentą siuntėjo savininkas pateikia vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje yra siuntėjas.

7. Vyriausybė gali nustatyti ir kitokį mokesčių prievolių, galinčių atsirasti gabenimo taikant prekėms akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą metu, įvykdymo užtikrinimo būdą.

8. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytas piniginis užstatas grąžinamas arba laidavimo dokumentas panaikinamas po to, kai paaiškėja kuri nors iš nurodytų aplinkybių:

1) siuntėjo savininkas vietos mokesčio administratoriui pateikia patvirtintą šio straipsnio 2 dalyje nurodyto dokumento egzempliorių, o jame nėra žymų apie nustatytus kiekio trūkumus. Jeigu patvirtintame egzemplioriuje yra tokių žymų, piniginis užstatas grąžinamas arba laidavimo dokumentas panaikinamas ne anksčiau, negu už šiuos trūkumus šio Įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka sumokami turimi mokėti akcizai;

2) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka įrodoma, kad išgabentos prekės, kurioms buvo taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo metu prarastos dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių;

3) siuntėjo apskaitoje fiksuojamas išgabentų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, grąžinimas. Jeigu nustatomas grąžintų prekių trūkumas, piniginis užstatas grąžinamas arba laidavimo dokumentas panaikinamas ne anksčiau, negu už šiuos trūkumus šio Įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka sumokami turimi mokėti akcizai;

4) kai už prekes, išgabentas taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą, sumokami šiame Įstatyme nustatyto dydžio akcizai.

9. Akcizų deklaracijos priede, kurio formą nustato centrinis mokesčio administratorius, deklaruojami duomenys apie visus per mokesčio laikotarpį įvykusius akcizais apmokestinamų prekių išgabenimo taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą atvejus.

13 straipsnis. Atvejai, kai akcizais apmokestinamos prekės atleidžiamos nuo akcizų

1. Nuo akcizų atleidžiamos akcizais apmokestinamos prekės, jeigu jos:

- 1) eksportuotos;
- 2) skirtos užsienio šalių diplomatinėms ir konsulinėms atstovybėms veiklai;
- 3) atgabenamos keleivių asmeniniame bagaže ir neviršija Vyriausybės nustatytų kiekių, kuriuos fiziniams asmenims (keleiviams) leista įvežti be importo mokesčių;
- 4) pagal Muitinės kodeksą neapmokestinamos importo mokesčiais;
- 5) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka tiekiamos kaip atsargos laivams ir (arba) orlaivams, gabenantiems keleivius ir (arba) krovinius tarptautiniais maršrutais;
- 6) įvežamos užsienio valstybių kariuomenių vienetų, laikantis Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, karinių pratybų ir kitų renginių įstatymo nuostatų.

2. Kai išleistos laisvai cirkuliuoti importuotos akcizais apmokestinamos prekės nugabenamos į akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, kuriame šias prekes leidžiama laikyti, už jas sumokėta importo akcizų suma gali būti importuotojui grąžinta arba, jeigu mokėjimo terminas dar nesuėjęs ir mokeskis nesumokėtas, ši suma gali būti panaikinta. Tokiu atveju importuotojas

privalo pateikti muitinei, įforminusiai išleidimo laisvai cirkuliuoti procedūrą, vietos mokesčio administratoriaus, kurio veiklos teritorijoje yra akcizais apmokestinamų prekių sandėlis, įgalioto asmens patvirtintą pažymą, kad prekės, už kurias apskaičiuotą importo akcizų sumą prašoma grąžinti arba panaikinti, gautos akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje. Importo akcizų suma grąžinama arba akcizas panaikinamas tik už faktiškai akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje gautą prekių kiekį, kuris nurodomas pažymoje. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje gavus prekes, už kurias importo akcizai buvo grąžinti (panaikinti), laikoma, kad šioms prekėms pradėtas taikyti akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato šios straipsnio dalies nuostatų taikymo ir importo akcizų grąžinimo (panaikinimo) tvarką.

3. Kiti atvejai, kai atskiros akcizais apmokestinamos prekės atleidžiamos nuo akcizų, nustatyti šio Įstatymo specialiosiose nuostatose.

4. Jeigu už šio straipsnio 1 dalyje nurodytas akcizais apmokestinamas prekes akcizai buvo sumokėti, jie grąžinami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Nepagrįstai sumokėtų (išieškotų) akcizų grąžinimas

1. Sumokėta (išieškota) per didelė akcizų suma grąžinama (įskaitoma) Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį.

2. Už importuojamas prekes sumokėti akcizai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti Muitinės kodekso nustatytais atvejais. Prašymai grąžinti sumokėtus akcizus arba atsisakyti juos išieškoti nagrinėjami Muitinės kodekso nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Akcizų sumokėjimo kontrolė

1. Akcizų sumokėjimą, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju, kontroliuoja Valstybinė mokesčių inspekcija. Valstybinė mokesčių inspekcija kontroliuoja akcizų sumokėjimą ir už importuotas prekes, jeigu jos šio Įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka nugabenamos į akcizais apmokestinamų prekių sandėlį.

2. Akcizų už importuojamas prekes, nenurodytas šio straipsnio 1 dalyje, sumokėjimą kontroliuoja teritorinės muitinės. Jos išieško akcizų nepriemokas ir delspinigius įstatymų nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Atsakomybė

1. Akcizais apmokestinamų prekių sandėlio savininkas už šio Įstatymo pažeidimus atsako Mokesčių administravimo įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

2. Kiti asmenys už šio Įstatymo pažeidimus atsako įstatymų nustatyta tvarka. Už reikalavimo šio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta veikla verstis tik akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje nevykdymą taikomos įstatymų nustatytos sankcijos.

3. Asmeniui, pardavusiam cigaretes už didesnę kainą, negu šiame Įstatyme nurodyta maksimali leidžiama pardavimo kaina, taikomos įstatymų nustatytos sankcijos.

4. Jeigu nesilaikoma Muitinės kodeksu ir jo taikymą reglamentuojančiais teisės aktais nustatytos muitinės sankcionuotų veiksmų atlikimo tvarkos ir dėl to atsiranda importo skola muitinei, akcizų delspinigiai pradkami skaičiuoti nuo importo skolos muitinei atsiradimo dienos, kitais atvejais – pasibaigus laikui, per kurį importo akcizai turėjo būti sumokėti. Delspinigiai skaičiuojami Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

II SKYRIUS SPECIALIOSIOS NUOSTATOS

PIRMASIS SKIRSNIS ETILO ALKOHOLIS IR ALKOHOLINIAI GĖRIMAI

17 straipsnis. Alui taikomi akcizo tarifai

1. Alui taikomas 7 litų už 1 procentą faktinės alkoholio koncentracijos, išreikštos tūrio procentais, akcizo tarifas, kuris nustatomas už produkto hektolitrą.

2. Mažos alų gaminančios įmonės (toliau – mažosios alaus daryklos) 100 tūkst. dekalitrų per metus realizuoto alaus taikomas 50 procentų mažesnis akcizo tarifas, negu nustatytas šio straipsnio 1 dalyje. Šiame Įstatyme mažąja alaus darykla, kuriai taikoma ši lengvata, laikoma per

kalendorinius metus ne daugiau kaip 800 tūkst. dekalitų alaus pagaminanti įmonė, pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus pripažįstama teisiškai ir ekonomiškai nepriklausančia nuo bet kurios kitos alų gaminančios įmonės, o jos gamybinės patalpos yra fiziškai atskirtos nuo bet kurios kitos alų gaminančios įmonės. Šios lengvatos taikymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Akcizo už alų apskaičiavimo pagal faktinę alkoholio koncentraciją taisyklės nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

18 straipsnis. Vynui iš šviežių vynuogių taikomi akcizo tarifai

Vynui iš šviežių vynuogių taikomas 150 litų už produkto hektolitą akcizo tarifas.

19 straipsnis. Kitiems fermentuotiems gėrimams taikomi akcizo tarifai

Kitiems fermentuotiems gėrimams taikomi tokie akcizo tarifai:

1) gėrimams, kurių faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra ne didesnė kaip 8,5 procento tūrio, – 40 litų už produkto hektolitą;

2) šio straipsnio 1 punkte nenurodytiems gėrimams: iki 2003 m. gruodžio 31 d. imtinai – 130 litų už produkto hektolitą, nuo 2004 m. sausio 1 d. – 150 litų už produkto hektolitą.

20 straipsnis. Tarpiniams produktams taikomi akcizo tarifai

1. Tarpiniams produktams, išskyrus nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, taikomi tokie akcizo tarifai:

1) tarpiniams produktams, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra ne didesnė kaip 15 procentų tūrio: iki 2003 m. gruodžio 31 d. imtinai – 250 litų už produkto hektolitą, nuo 2004 m. sausio 1 d. – 150 litų už produkto hektolitą;

2) tarpiniams produktams, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra didesnė kaip 15 procentų tūrio: iki 2003 m. gruodžio 31 d. imtinai – 370 litų už produkto hektolitą, nuo 2004 m. sausio 1 d. – 230 litų už produkto hektolitą.

2. Tarpiniams produktams, kurie atitinka Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą vaisių-uogų vynu apibūdinimą, taip pat tarpiniams produktams, pagamintiems iš midaus, taikomi tokie akcizo tarifai:

1) tarpiniams produktams, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra ne didesnė kaip 15 procentų tūrio, – 150 litų už produkto hektolitą;

2) tarpiniams produktams, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra didesnė kaip 15 procentų tūrio, – 230 litų už produkto hektolitą.

21 straipsnis. Etilo alkoholiui taikomi akcizo tarifai

1. Etilo alkoholiui, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus gėrimus, taikomas 3200 litų už gryno etilo alkoholio hektolitą akcizo tarifas.

2. Midaus trauktinėms taikomas 1200 litų už gryno etilo alkoholio hektolitą akcizo tarifas.

3. Apskaičiuojant mokėtiną akcizų sumą už šiame straipsnyje nurodytus produktus, gryno etilo alkoholio hektolitrui laikoma 100 litrų etilo alkoholio, kurio faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra 100 procentų tūrio, o temperatūra 20°C. Visas gryno etilo alkoholio kiekis hektolitrais apvalinamas iki sveikojų skaičiaus tūkstantosios dalies.

22 straipsnis. Specialūs atvejai, kai etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai atleidžiami nuo akcizų

1. Be šio Įstatymo 13 straipsnyje nurodytų atvejų, nuo akcizų atleidžiami:

1) etilo alkoholis, pripažintas denatūruotu etilo alkoholiu, kuriam netaikomas akcizas;

2) alus, vynas, kiti fermentuoti gėrimai, kuriuos pasigamina fizinis asmuo, su sąlyga, kad šie gėrimai skirti tik asmeniniam naudojimui (t. y. ne parduoti, o tik savo ar šeimos poreikiams);

3) etilo alkoholis, kurį sveikatinimo reikmėms įsigyja ir naudoja farmacijos įmonės bei (arba) sveikatos priežiūros įstaigos;

4) etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, skirti acto gamybai;

5) etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, skirti šokolado gaminių gamybai, jeigu 100 kilogramų (neto) šokolado gaminių sunaudojama ne daugiau kaip 8,5 litro gryno etilo alkoholio;

6) etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, skirti kitų, negu nurodyta šios dalies 5 punkte, maisto produktų gamybai, jeigu 100 kilogramų (neto) šių produktų sunaudojama ne daugiau kaip 5 litrai gryno etilo alkoholio;

7) etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, skirti maisto pramonėje naudojamų kvapiųjų medžiagų ar jų mišinių gamybai;

8) etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, skirti gėrimų, kurių faktinė alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, neviršija 1,2 procento tūrio, gamybai.

2. Panaikinus akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą arba importuojant etilo alkoholį, nurodytą šio straipsnio 1 dalies 1 arba 3 punktuose, akcizai neskaičiuojami. Panaikinus akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą arba importuojant etilo alkoholį ir (arba) alkoholinius gėrimus, skirtus šio straipsnio 1 dalies 4–8 punktuose nurodytiems tikslams, akcizai turi būti apskaičiuoti ir sumokėti šio Įstatymo nustatyta tvarka, o nurodytos lengvatos taikomos grąžinant šiuose punktuose nurodyto etilo alkoholio ir (arba) alkoholinių gėrimų pirkėjui arba importuotojui akcizus, kuriuos šis asmuo sumokėjo įsigydamas iš tiekėjo (akcizų mokėtojo) arba importuodamas šį etilo alkoholį ir (arba) alkoholinius gėrimus. Šio straipsnio 1 dalies 3–8 punktuose nurodytų lengvatų taikymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

[2 dalies redakcija nuo 2002 m. liepos 1 d.:

2. Panaikinus akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą arba importuojant etilo alkoholį, nurodytą šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 4 punktuose, akcizai neskaičiuojami. Panaikinus akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą arba importuojant etilo alkoholį ir (arba) alkoholinius gėrimus, skirtus šio straipsnio 1 dalies 5–8 punktuose nurodytiems tikslams, akcizai turi būti apskaičiuoti ir sumokėti šio Įstatymo nustatyta tvarka, o nurodytos lengvatos taikomos grąžinant šiuose punktuose nurodyto etilo alkoholio ir (arba) alkoholinių gėrimų pirkėjui arba importuotojui akcizus, kuriuos šis asmuo sumokėjo įsigydamas iš tiekėjo (akcizų mokėtojo) arba importuodamas šį etilo alkoholį ir (arba) alkoholinius gėrimus. Šio straipsnio 1 dalies 3–8 punktuose nurodytų lengvatų taikymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-908](#), 2002-05-28, Žin., 2002, Nr. 57-2298 (2002-06-12), įsigalioja nuo 2002-07-01

23 straipsnis. Denatūruotas etilo alkoholis, kuriam netaikomas akcizas

Etilo alkoholio pripažinimo denatūruotu etilo alkoholiu, kuriam netaikomas akcizas, tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

24 straipsnis. Etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų ženklavimas banderolėmis

Lietuvos Respublikoje pagaminti etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, kuriems panaikintas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, taip pat išleidžiami laisvai cirkuliuoti importuojami etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai turi būti paženklinti specialiais ženklais – banderolėmis. Ženklavimo tvarką, taip pat atvejus, kai ženklavimo nereikalaujama, nustato Vyriausybė.

**ANTRASIS SKIRSNIS
APDOROTAS TABAKAS**

25 straipsnis. Cigaretėms taikomi akcizo tarifai

1. Cigaretės apmokestinamos taikant kombinuotą akcizo tarifą. Jį sudaro specifinis (litaais už 1000 cigarečių) ir vertybinis (procentais nuo maksimalios mažmeninės kainos) elementai. Kombinuoto akcizo tarifo apskaičiavimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Cigaretėms taikomas toks akcizo tarifas:

1) specifinis elementas – 30,2 lito ir

2) vertybinis elementas – 10 procentų.

3. Šio Įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nurodytus požymius atitinkantis tabako ritinėlis, kuris (be filtro ar kandiklio) yra ilgesnis kaip 9 cm, bet ne ilgesnis kaip 18 cm, šiame Įstatyme laikomas dviem cigaretėmis; ritinėlis, kuris ilgesnis kaip 18 cm, bet ne ilgesnis kaip 27 cm, atitinkamai laikomas trimis cigaretėmis ir taip toliau.

26 straipsnis. Kitam apdorotam tabakui taikomi akcizo tarifai

1. Cigarams ir cigarilėms taikomas 30 litų už kilogramą produkto akcizo tarifas.
2. Rūkomajam tabakui taikomas 30 litų už kilogramą produkto akcizo tarifas.

27 straipsnis. Apdoroto tabako ženklėjimas banderolėmis

Lietuvos Respublikoje pagamintas apdorotas tabakas, kuriam panaikintas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, taip pat išleidžiamas laisvai cirkuliuoti importuojamas apdorotas tabakas turi būti paženklinėti specialiais ženklais – banderolėmis. Ženklinimo tvarką ir atvejus, kai ženklėjimo nereikalaujama, nustato Vyriausybė.

28 straipsnis. Maksimali cigarečių pardavimo kaina

Cigaretės negali būti parduodamos už didesnę kainą, negu maksimali mažmeninė kaina, nurodyta ant banderolės, kuria paženklinata jų pakuotė.

**TREČIASIS SKIRSNIS
KURAS****29 straipsnis. Variklių benzinui, jo pakaitalams ir priedams taikomi akcizo tarifai**

1. Variklių benzinui, jo pakaitalams ir priedams taikomas 1250 litų už toną produkto akcizo tarifas, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.
2. Variklių benzino ir biologinės kilmės žaliavų mišiniams, pagamintiems laikantis Biokuro įstatymo ir jo įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, taikomas šio straipsnio 1 dalyje nustatytas akcizo tarifas, sumažintas dalimi, proporcingai atitinkančia biologinės kilmės žaliavų dalį (procentais) tonoje produkto.

30 straipsnis. Žibalui, jo pakaitalams ir priedams taikomi akcizo tarifai

Žibalui, jo pakaitalams ir priedams taikomas 720 litų už toną produkto akcizo tarifas.

31 straipsnis. Gazoliams, jų pakaitalams ir priedams taikomi akcizo tarifai

1. Gazoliams, jų pakaitalams ir priedams taikomas 720 litų už toną produkto akcizo tarifas, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.
2. Šildymui skirtiems gazoliams (buitiniam krosnių kurui), pažymėtiems šio Įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka, taikomas 80 litų už toną produkto akcizo tarifas.
3. Gazolių ir biologinės kilmės žaliavų mišiniams, pagamintiems laikantis Biokuro įstatymo ir jo įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, taikomas šiame straipsnyje tiems gazoliams nustatytas akcizo tarifas, sumažintas dalimi, proporcingai atitinkančia biologinės kilmės priemaišų dalį (procentais) tonoje produkto.

32 straipsnis. Skystajam kurui (mazutams), jo pakaitalams ir priedams taikomi akcizo tarifai

1. Skystajam kurui (mazutams), atitinkančiam Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus požymius, jo pakaitalams bei priedams taikomas 45 litų už toną produkto akcizo tarifas.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nenurodytam skystajam kurui (mazutams), jo pakaitalams ir priedams taikomas šio Įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nustatytas akcizo tarifas, o jeigu šis kuras skirtas šildymui ir pažymėtas šio Įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka, – šio Įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje nustatytas tarifas.

33 straipsnis. Skirtiems naudoti kaip degalai (variklių kuras) naftos dujoms ir dujiniam angliavandeniliams, jų pakaitalams bei priedams taikomi akcizo tarifai

Skirtiems naudoti kaip degalai (variklių kuras) naftos dujoms ir dujiniam angliavandeniliams, jų pakaitalams bei priedams taikomas 200 litų už 1000 litrų produkto akcizo tarifas.

34 straipsnis. Kuro kodai

Šio Įstatymo 29–33 straipsniuose nurodytų produktų sąrašą su kodais pagal KPN tvirtina Vyriausybė.

35 straipsnis. Akcizų už kurą skaičiavimo metodas

1. Tais atvejais, kai akcizo tarifas kurui nustatytas už 1000 litrų produkto, apskaičiuojant mokėtiną už tokį kurą akcizų sumą, laikoma, kad akcizo tarifas yra nustatytas už 1000 litrų produkto, kurio temperatūra 15°C.

2. Akcizų už kurą apskaičiavimo pagal turį metodiką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

36 straipsnis. Specialūs atvejai, kai kuras atleidžiamas nuo akcizų

1. Be šio Įstatymo 13 straipsnyje nustatytų atleidimo atvejų, nuo akcizų atleidžiami:

1) orlaivių degalai (variklių kuras), kurie tiekiami kaip kuro atsargos orlaiviams, gabenantiems keleivius ir (arba) krovinius vietiniais maršrutais, taip pat teikiantiems kitokias paslaugas už atlyginimą; orlaiviams, kurie naudojami atliekant valstybės ar savivaldybių institucijų funkcijas; orlaiviams, dalyvaujantiems karinėse tarptautinėse pratybose. Kuro, kuriam taikoma ši lengvata, kodus pagal KPN nustato Vyriausybė;

2) laivų degalai (variklių kuras), kurie tiekiami kaip kuro atsargos laivams, gabenantiems keleivius ir (arba) krovinius vietiniais maršrutais, taip pat teikiantiems kitokias paslaugas už atlyginimą; laivams, kurie naudojami atliekant valstybės ar savivaldos institucijų funkcijas; laivams, dalyvaujantiems karinėse tarptautinėse pratybose; žvejybos laivams. Kuro, kuriam taikoma ši lengvata, kodus pagal KPN nustato Vyriausybė;

3) šio Įstatymo 29–33 straipsniuose nurodyti produktai, kai jie naudojami kitiems tikslams negu kaip degalai (variklių kuras), kuras šildymui arba degalų (variklių kuro) priedai;

4) kuras, sunaudojamas akcizais apmokestinamų prekių sandėlio, kuriame šis kuras gaminamas, teritorijoje šio kuro gamybos procese, išskyrus kurą, sunaudojamą gamintojo reikmėms kaip degalai (variklių kuras), kuriam akcizai taikomi bendra tvarka;

5) mineralinio kuro (variklių benzino ir (arba) gazolių) ir biologinės kilmės žaliavų mišiniai, kuriuos pasigamina fizinis asmuo ar žemės ūkio subjektas su sąlyga, kad šie produktai skirti tik asmeniniam fizinio asmens naudojimui (t. y. ne parduoti, o tik savo ar šeimos poreikiams) ar žemės ūkio subjekto reikmėms (t. y. ne parduoti, o tik savo poreikiams), o jiems pasigaminti sunaudotas mineralinis kuras yra įsigytas sumokėjus už jį nustatyto dydžio akcizus;

6) gazolis (dyzeliniai degalai), skirtas naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenų žuvininkystėje. Akcizu neapmokestinamo gazolio (dyzelinių degalų) kiekis Vyriausybės nustatyta tvarka registruotiems žemės ūkio subjektams per vienus kalendorinius metus negali viršyti 120 litrų vienam Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka deklaruotam žemės ūkio naudmenų hektarui bei 275 litrų vienai tonai sugautų ir realizuotų žuvų. Lengvatos taikymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Panaikinus akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą arba importuojant kurą, nurodytą šio straipsnio 1 dalies 1 arba 2 punkte, akcizai neskaičiuojami. Panaikinus akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą arba importuojant kurą, skirtą šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytiems tikslams, akcizai turi būti apskaičiuoti ir sumokėti šio Įstatymo nustatyta tvarka, o nurodyta lengvata taikoma įsigijusiam ar importavusiam kurą asmeniui grąžinant akcizus, kuriuos jis sumokėjo šį kurą įsigydamas iš tiekėjo (akcizų mokėtojo) arba importuodamas. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos lengvatos taikymo tvarką ir apribojimus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

37 straipsnis. Kuro, kuriam taikomos akcizų lengvatos, žymėjimas, tiekimas ir naudojimas

1. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka žymimas:

1) šildymui skirtas kuras, kuriam taikomas šio Įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje nustatytas akcizo tarifas;

2) kitas kuras, kuriam taikomos akcizų lengvatos, – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais.

2. Šio straipsnio 1 dalyje, taip pat šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyto kuro tiekimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Už kuro žymėjimo ir (arba) tiekimo tvarkos nesilaikymą, taip pat tais atvejais, kai žymėtas kuras panaudojamas kaip degalai (variklių kuras) ir (arba) kuras šildymui, tačiau kitaip negu tam tikslui, kuriam šį kurą naudojant yra nustatyta akcizų lengvata, įstatymų nustatyta tvarka taikomos sankcijos.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38 straipsnis. Įskaitymas į biudžetą

Akcizai įskaitomi į valstybės biudžetą.

39 straipsnis. Akcizo už kurą, naudojamą žemės ūkyje ir vidaus vandenų žuvininkystėje, grąžinimas

1. Žemės ūkio subjektams, registruotiems Vyriausybės nustatyta tvarka, akcizas už įsigytus gazolius ir (arba) jų pakaitalus, skirtus naudoti kaip degalai (variklių kuras) žemės ūkyje ir (arba) vidaus vandenų žuvininkystėje, yra grąžinamas. Grąžinama akcizų suma apskaičiuojama pagal žemės ūkio subjektų įsigytą gazolių ir (arba) jų pakaitalų kiekį, tačiau neviršijant:

1) 120 litrų per kalendorinius metus vienam žemės ūkio naudmenų hektarui, deklaruotam Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, ir (arba)

2) 275 litrų per kalendorinius metus vienai tonai tvenkiniuose ir kituose vidaus vandenyse sugautų ir realizuotų žuvų.

2. Akcizo grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

40 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Įstatymas, išskyrus 25 straipsnį, 36 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir 40 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis, įsigalioja nuo 2002 m. liepos 1 d.

2. Įstatymo 25 straipsnis įsigalioja nuo 2002 m. spalio 1 d. Iki šio straipsnio įsigaliojimo dienos cigaretėms taikomas 36 litų už 1000 cigarečių akcizo tarifas.

3. Įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 6 punktą įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

4. Įstatymo 39 straipsnis galioja iki 2002 m. gruodžio 31 d. imtinai.

5. Asmenims, kurie iki šio Įstatymo įsigaliojimo pradėjo verstis veikla, pagal šio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies nuostatas leidžiama tik akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje, leidimai steigti akcizais apmokestinamų prekių sandėlių (sandėlių) išduodami laikantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos specialios tvarkos.

6. Pasiūlyti Vyriausybei iki 2002 m. kovo 1 d. patvirtinti teisės aktus, reikalingus šiam Įstatymui įgyvendinti, arba įgalioti kitas institucijas tai padaryti iki nurodytos datos.

7. Įsigaliojus šiam Įstatymui, pripažįstami netekusiais galios:

1) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymas (Žin., 1994, Nr. 30-530);

2) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo papildymo“ (Žin., 1995, Nr. 12-260);

3) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimo ir papildymo“ (Žin., 1995, Nr. 49-1179);

4) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo papildymo“ pakeitimo“ (Žin., 1995, Nr. 59-1469);

5) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo papildymo“ (Žin., 1995, Nr. 94-2087);

6) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 2 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 35-857);

7) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 8⁽¹⁾, 8⁽²⁾, 9 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 46-1102);

8) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 126-2941);

9) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 20-447);

10) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 117-2996);

- 11) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 6 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 25-629);
- 12) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 3 ir 7 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 96-2657);
- 13) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 3, 6, 13 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5⁽¹⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 1998, Nr. 114-3194);
- 14) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 66-2132);
- 15) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 5⁽¹⁾ straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 85-2514);
- 16) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 3, 5⁽¹⁾, 6 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 113-3289);
- 17) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 2, 5, 6 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 22-554);
- 18) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 61-1820);
- 19) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 3 ir 6 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 64-1941);
- 20) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 2, 3, 5, 5⁽¹⁾ straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 14-425);
- 21) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 6 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 16-494);
- 22) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 5⁽¹⁾ straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 43-1489);
- 23) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 5⁽¹⁾, 6 straipsnių pakeitimo bei papildymo ir Įstatymo papildymo 5⁽²⁾ straipsniu įstatymas (Žin., 2001, Nr. 45-1575);
- 24) Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 62-2239).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-908](#), 2002-05-28, Žin., 2002, Nr. 57-2298 (2002-06-12)

AKCIZŲ ĮSTATYMO 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. liepos 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2002-06-12)

autrap@lrs.lt